

Engelsman – Staartman (Englishmen have tails)

Mijn laatste bezoek aan de 'Boekenzolder' leverde me een nieuwe aanwinst voor mijn collectie Folkloreboeken op, namelijk Richard Dorsons *The British Folklorists*, 500+ pagina's volgepakt met waardevolle informatie. Ik ben pas in hoofdstuk 1, getiteld 'The Antiquaries', in Nederlands 'De Antiquairs', maar niet in de betekenis van 'handelaars in oude kunst en siervoorwerpen', maar in die van onderzoekers van oude zaken en gewoontes. Een van die onderzoekers was John Ray, die in Cambridge in 1670 *A Collection of English Proverbs* uitgaf, waarin hij de volgende verklaring gaf bij de uitdrukking 'Kentish long-tails':

Those are mistaken who found this Proverb on a miracle of *Austin* the Monk; who preached in an *English* village, and being himself and his associates beat and abused by the *Pagans* there, who opprobriously [= showing scorn or reproach] tied *Fish-tails* to their back-sides; in revenge thereof such appendants ['aanhangsels'] grew to the hind-parts of all that generation. For the scene of this lying wonder was not laid in any part of Kent, but pretended many miles off, nigh *Cerne* in *Dorsetshire*. I conceive it first of outlandish extraction, and cast by forreigners as a note of disgrace on all *English* men, though it chanceth to stick onely on the *Kentish* at this day. What the original or occasion of it at first was is hard to say; whether from wearing a pouch or bag to carry their baggage in behind their backs; whilst probably the proud *Monsieurs* had their Lacquies ['lakeien'] for

that purpose; or whether from the mention'd story of *Austin*. I am sure there are some at this day in foreign parts, who can hardly be perswaded but that *English men* have tails. Why this nickname (cut off from the rest of *England*) continues still entail'd on *Kent*, the reason may be (as the Doctour conjectures) because that Country lies nearest to *France*, and the *French* are beheld as the first founders of this aspersion [= slander].¹

Dorson merkt op, dat in dit traditioneel gezegde een heiligenlegende is opgenomen, die Ray rationaliseert in een etymologie gebaseerd op een vroege wijze van transport en kruidt met doses anti-Roomse uitingen en verontwaardigd nationalisme.

Ik had voor dit onderwerp al een klein dossier gemaakt (als paragraaf bij het thema 'de staart van de duivel'). Harrebomée maakt in zijn *Spreekwoordenboek der Nederlandsche Taal* melding van de spreuk: *Engelschman, staartman*, en verwijst voor de oorsprong van de scheldnaam *staartman*, door de monniken de Engelsen toegedicht naar elders.² Dat de Engelsen vroeger niet gunstig bekend stonden in Nederland valt op te maken uit Harrebomées commentaar bij: *Het is een Engelschman*: 'Tuinman beweert, dat men dit van een staartje wijn zegt. Ik heb het nooit anders hooren gebruiken dan voor *eene tastbare leugen*, en vermoed, dat het ziet op de onregtvaardige wijze, waarop de Engelschen doorgaans den oorlog voeren.' Of: *Dat is zoo de gewoonte der Engelschen*: 'Men bezigt dit spreekwoord, wanneer aan iemand op eene fijne wijze zijn goed afhandig gemaakt, genomen van *de gewoonte der Engelschen*, om bij de oorlogsverklaring tevens dadelijk alles in te pakken; waarvan wij meermalen de onaangename gevolgen ondervonden.'³

Het onderwerp wordt behandeld door Briggs in haar paragraaf 'Men with tails'. Er zijn drie verschillende tradities. De eerste betreft St. Egwin, bisschop van Worchester, eind 7^e eeuw, die zich ergerde aan de smeden van Alcester, omdat ze op zondag werkten. Hij bezocht hen met de bedoeling hen ervan af te brengen, maar ze maakten zoveel kabaal met hun hamers, dat hij zich niet verstaanbaar kon maken, waarop hij hen vervloekte en iedere smid een staart kreeg. Een vergelijkbaar verhaal wordt verteld van St. Augustinus en de mannen van Dorset, waarover Caxton schrijft in zijn versie van de *Golden Legend*: Hierna betrad St. Austin Dorsetshire en kwam in een stad, waar slechte mensen waren, die zijn leer en gepreek geheel verworpen en hem de stad uit dreven, *casting on him the tails of thornback, or like fishes; wherefore he besought Almighty God to show his judgement on them, and God sent to them a shameful token*; want de kinderen die naderhand in die plaats geboren werden hadden staarten, *as it is said, till they had repented them*. Algemeen wordt gezegd, dat dit plaats had in Strood in Kent, maar gelukkig is heden daar niets van te merken. Ook de derde legende speelt in Strood, maar kennelijk heeft Caxton de verhalen verward. Gezegd wordt dat de bewoners van Strood de kant van Henry II kozen in diens ruzie met Becket en de staart van diens 'sumpter-mule' afknipten, toen hij door de stad reed, waarop de boze heilige hun nageslacht ertoe verdoemde geboren te worden met staarten, *binding them thereby with a perpetual reproach*, zoals Polydore Vergil schrijft, *for afterward (by the will of God) it so happened that everyone which came of that kindred of men, which played that naughty prank were born with tails, even as brute beast be*. De bewoners van Strood en van de regio worden nog steeds voor de grap *Kentish long-tails* genoemd. Briggs voegt

¹ Dorson 1968, 24f naar John Ray, *A Collection of English Proverbs*, Cambridge 1670, 233f. De 'Doctour' is Thomas Fuller, *The History of the Worthies of England*, London 1662.

² Harrebomée I, 184b (*Navorscher*, bijblad I, xv & cxix; Tuinman, I, 212; II, 26).

³ Harrebomée I, 184b.

toe: The taunt of having tails was a common accusation against the English in medieval times, and was even occasionally heard in the seventeenth century, in the epithet *The Tailed English*.⁴

Het onderwerp wordt uitgebreid behandeld door Rev. Sabine Baring-Gould in zijn *Curious Myths of the Middle Ages* (1866). Hij begint met een persoonlijke anekdote uit zijn jeugd. Hij werd door zijn kindermeisje uit Devonshire wijsgemaakt, dat alle mannen uit Cornwall geboren worden met een staart. Hij geloofde daar vast in en keek naar mensen uit Cornwall met een scheef oog tot hij bevriend raakte met een boekverkoper afkomstig uit Cornwall, die hem verzekerde geen staart te hebben. Zelfs toen nog kwam hij met de rationalisatie dat de boekverkoper door zijn zittende beroep de staart eraf had gezeten (sat his off).

Dan vertelt hij uitgebreid de versie van Polidore Vergil, waarna hij de woorden van John Bale, de ijverige reformeerder en bisschop van Ossory in de tijd van Edward VI, citeert, die van John Capgrave en Alexander of Esseby overneemt, “that for castynge of fishe tayles at his Augustyne, Dorsetshyre men had tayles ever after. But Polydorus applieth it unto Kentish men at Stroud, by Rochester, for cuttinge off Thomas Becket’s horse’s tail. Thus hath England in all other land a perpetual infamy of tayles by the[s]e wrytten legendes of lyes, yet can they not well tell where to bestowe them truely.” En Bale trekt stevig van leer tegen de uitvinders van deze legendes. “In the legends of their sanctified sorcerers they have diffamed the English posterity with tails, as has been showed afore. That an Englyshman now cannot travayle in another land by way of marchandyse or any other honest occupyng, but it is most contumeliously thrown in his tethe that all Englyhmen have tails. That uncomely note and report have the nation gotten, without recover, by these laisy and idle lubbers, the monkes anf the priestes, which could find no matters to advance their canonized gains by, or their saintes, as they call them, but manifest lies and knaveries.” (‘Actes of English Votaries’)

Baring-Gould vertelt dan over Lord Monboddo, een excentrieke Schotse rechter uit de 18^e eeuw, die van mening was, dat de mens eigenlijk een staart zou moeten hebben. Dan schakelt hij over op een Pools sprookje over een heks, die een gordel maakte van mensenhuid en op de drempel legde van de deur waar een huwelijksfeest werd gevierd. Toen het bruidspaar over de gordel stapte, werden ze getransformeerd in weerwolven. Drie jaar later zocht de heks hen op en wierp over hen mantels van bont met het haar naar buiten gekeerd, waarop ze hun menselijke gedaante terugkregen, maar, helaas was de mantel, geworpen over de bruidegom, te kort en bedekte niet zijn staart, zodat hij bij het terugkrijgen van zijn oude gedaante bleef zitten met de staart, iets wat erfelijk werd in zijn familie, zodat alle Polen met een staart regelrechte afstammelingen zijn van de voorvader die dit ongeval overkwam.

Wat Baring-Gould niet zag, is dat we hier te maken met een variant van het bekende Grimm-sprookje ‘De Zes Zwanen’ (*KHM* 49) [ATU 451]. Hierin heeft de stiefmoeder toverhemdjes gemaakt en over de zes zoons van de koning gegoooid, zodat ze in zwanen veranderen. Hun zusje neemt het op zich hen te onttoveren door hemdjes van asters te maken, waarbij ze geen woord mag zeggen. Op het laatste moment, als ze door haar boze schoonmoeder (ze is ondertussen met een koning getrouwd, maar kan zich niet tegen aanklachten verdedigen omdat ze niets mag zeggen) op de brandstapel is beland, komen de broers en ze gooit de hemden over hen, maar één hemd was niet af en deze jongen had in plaats van een arm een zwanenvleugel.

⁴ Briggs 1977, 253 naar H. Bett, *English Myths and Traditions*, 86. De staartman zien we in het Wellerisme: *Dat is een staartman, zei Barend de kok, en hij zag een krokodil lopen* (Harrebomée I, 32a). In N-Brabant wordt gezegd dat als je vlees op vrijdag eet, je een staart krijgt. (Swanenberg 1986, 259: *ègge vlis it op freddeg, dan kredde ‘ne start.*)

Varianten van het verhaal worden door Bolte en Polivka gegeven en in een Witruussische variant zijn de twaalf broers in wolven veranderd. De oudste versie is uit de 12e eeuw en hierin zijn de zes broers in zwanen veranderd, doordat de gouden halsketens, waarmee ze zijn geboren, zijn afgenomen; een van deze ketenen wordt door een smid gebroken zodat een van de broers een zwaan blijft. (BP I, 432f)

Baring-Gould vervolgt met rapportages van mensen met staarten. Hij begint met de Nederlandse reiziger Johan Struys, die het eiland Formosa [= Taiwan] bezocht in 1677. Deze had verhalen gehoord van mensen met staarten, maar weigerde ze te geloven totdat hij met eigen ogen een man zag met een staart van meer dan een voet lengte, bedekt met rood haar, erg lijkend op die van een koe. De man zei dat zijn staart een gevolg was van het klimaat, want alle bewoners van de zuidzijde van het eiland waren voorzien van dergelijke aanhangsels. (“Voyages de Jean Struys.” An. 1650⁵) Vervolgens rapporteerde Hornemann dat tussen de Golf van Berlijn en Abyssinië er bestaarte menseneters waren, die de inboorlingen *Niam-niams* noemden, wat in 1849 werd bevestigd door M. Descouret, bij zijn terugkeer van Mecca. Ze zouden lange armen, lage en smalle voorhoofden, lange en opstaande oren en dunne benen hebben. Mr. Harrison spreekt in zijn “Highlands of Ethiopia” over een algemeen geloof van de Abyssijnen in een pygmeeënras van deze aard. In 1851 maakte M. de Castelnau melding van een slachting aangericht door de Haoussa’s onder de Niam-niams. Ze hadden allemaal 40 cm lange staarten, met een doorsnee van 2 tot 3 cm. Dit orgaan is glad. Er waren ook enige vrouwen onder de doden en zij waren op dezelfde wijze misvormd. Voor de rest zagen ze eruit als andere negers. Een andere reiziger in Abyssinië, M. d’Abbadie, geeft in 1852 het verhaal, dat hij optekende van de lippen van een Ethiopische priester: “Vijftien dagreizen ten zuiden van Herrar wonen mensen met staarten, de lengte van een palm, bedekt met haar, en gesitueerd aan het einde van de wervelkolom. De vrouwen van dat land zijn heel mooi en hebben geen staart. Ik heb een vijftiental van deze mensen gezien te Besberah en ik ben ervan overtuigd dat de staart natuurlijk is.” Baring-Gould wijst op de discrepanties tussen de berichten (glad of behaard; vrouwen wel of niet). Nog sterker maakt Dr. Wolf het in zijn “Travels and Adventures”, deel 2, uit 1861. “Er zijn mannen en vrouwen in Abyssinië met staarten als honden en paarden.” Wolf hoorde ook van een groot aantal Abyssijnen en Armeniërs, dat “er nabij Nara in Abyssinië mensen zijn – mannen en vrouwen – met lange staarten waarmee ze in staat zijn een paard neer te slaan, en er zijn ook zulke mensen nabij China.” In een noot vermeldt hij dat “in het College of Surgeons te Dublin nog steeds een mensenskelet te zien is met een staart van zeven inches. Er zijn veel bekende gevallen van deze verlenging van de caudale vertebra, zoals bij de Poenangs op Borneo.” Maar ondanks al deze verhalen heeft Baring-Gould zijn twijfels en zal pas geloven wanneer hij met eigen ogen een ‘homo caudatus’ ziet.

In de “Tablet” van 1 oktober 1927 is een artikel genaamd ‘Why Englishmen have tails’. Er wordt melding gemaakt van een paper, gelezen door Canon John Fletcher op de Lingard Society, over “Een middeleeuwse legende – de Engelse staart”. Het epitheton “tailard” werd op de Engelsen toegepast als een scheldnaam gedurende de middeleeuwen. Diverse verklaringen voor de term Anglici Caudati werden bediscussieerd en verworpen en het werd aangetoond, dat de clue van de betekenis te vinden is in een oude traditie, voor het eerst vastgelegd door Guescelin, een Benediktijnse monnik uit Canterbury, in zijn *Historia Sancti Augustini*, geschreven in 1099. Deze geschiedenis, gebaseerd op eerdere schrijvers en een locale traditie van voor de Normandische

⁵ Dit jaartal klopt niet met het eerder vermelde bezoek aan Formosa in 1677.

verovering, zegt dat St. Augustinus, toen hij naar de West Country ging om de mensen te evangeliseren, met beledigingen werd ontvangen, met name de bewoners van Dorchester hadden visstaarten aan de kleren van de heilige en zijn medemissionarissen bevestigd. Daarop vervloekte de heilige hen, dat hun nakomelingen geboren zouden worden met een staart. Deze legende groeide uit tot een volksgeloof, vooral onder de Fransen en Schotten, die zich wreekten op hun ervijanden door hen *coueis* of *tailards* te noemen, de lokale Dorchester vervloeking uitbreidend over alle Engelsen.

Het originele verhaal over Augustinus werd aangevuld door en verward met een vergelijkbare legende die stelde dat het couperen van de staart van het paard van St. Thomas van Canterbury door de mensen van Rochester (of Strood) werd bestraft op dezelfde wijze als de belediging van de vroegere heilige. De vloek op Strood werd spoedig uitgebreid naar alle mannen van Kent: “For Becket’s sake Kent always shall have tails.”

De oorspronkelijke legende van St. Augustinus behield zijn plaats in de volksgeest als de oorsprong van Engels tailards tot het begin van de 16^e eeuw en vanaf die tijd begon de legende van St. Thomas die te vervangen.

Deze scheldnaam voor de Engelsen, cold, caudatus, had zijn origine in Frankrijk en met de notie van een werkelijke fysieke misvorming, die de Engelsen plaatst in een groep met de lagere dieren, werd gekoppeld het idee van gebrek aan moed; het Franse *couard* en het Italiaanse *codado* (waarvan het Engelse woord ‘coward’ is afgeleid) zijn verbonden met het Latijnse *cauda*, *coda*, een staart.

Canon Fletcher volgde de legende door de Kronieken en de volksliteratuur van Frankrijk en Schotland van de 11^e tot de 17^e eeuw, met talloze citaten van de schrijvers uit die periode. Er werd ook opgemerkt, dat de Franse schrijvers van de 14^e eeuw de Engelsen tartten met tweemaal het geloof verloren hebben, dat Frankrijk altijd had behouden. Maar het geloof in de legende was niet beperkt tot deze landen. Tegen de 14^e eeuw had Italië het overgenomen; Boccaccio meldt dat de Engelsen staarten hebben; Fazio beschrijft hen aldus in zijn Dittamondo, evenals Benvenuto da Imola in zijn commentaar bij Dante’s Paradiso.

Er is een overvloed aan middeleeuwse literatuur om aan te tonen dat het geloof dat Engelsen staarten hadden werd geaccepteerd in letterlijke zin. Er was een refrein dat grote populariteit genoot:

*Anglicus a tergo caudam gent, est pucus ergo;
Cum tibi dicit “Aye,” sicut ab hoste cave.*

De legende is een treffend voorbeeld van de goedgelovigheid, acceptierend als waar een bewering waarvan de valsheid zo gemakkelijk vastgesteld had kunnen worden. Engelsen in het algemeen en mannen van Kent in het bijzonder hebben lang de laster tegen hen overleefd, maar het is bijzonder, dat de legende van de staart is blijven voortleven in Cornwall. Lieden uit Devon, of ze het nu geloven of niet, beweren dat alle mannen uit Cornwall zijn geboren met staarten.

Op de Wikipedia-pagina gewijd aan Bastian Pagez komen we het volgende tegen: Hoewel de choreografie perfect was, toen de satyrs voor het eerst met hun staarten kwispelden, werd dit door de Engelsen opgevat als een referentie aan een oud gezegde, dat Engelsen staarten hebben. Hierbij wordt de volgende verklaring gegeven: Dit verhaal van Engelse staarten werd voor het eerst opgeschreven in de Middeleeuwen door de kroniekschrijvers William van Malmesbury, Wace en Layamon in zijn *Brut*. De oorsprong was een legende dat Sint Austin de Kentse mannen van Rochester vervloekte om “rayfish” (rog-)staarten te hebben, en naderhand werden ze

muggles genoemd.⁶ [Fred. Madden (ed.), *Layamon's Brut or Chronicles of Britain*, vol. 3, Society of Antiquaries 1847, 185-7] Polydore Vergil had een courantere versie van de oude legende gepubliceerd, schrijvend dat de vloek werd toegepast op de afstammelingen van lieden uit Strood die de staart van het paard van Thomas Becket hadden afgesneden. Van dit oude verhaal werd het spreekwoordelijk in Europa dat al de Engelsen geheime staarten hadden. [Vergil Polydore, *Anglica Historia*, 1555, boek 13: tweetalige versie van Dana F. Sutton: zie Bath, Michael, 'Anglici Caudati,' (2011, pp. 184-188) voor een discussie van de ontwikkeling van deze legende van de Engelse staart].

Door Ego-Ronanus werd (3 Febr. 2015) een post geplaatst met de titel 'Do Englishmen have tails?' Hij begint met een citaat van John Bale over dat Engelsen niet naar een ander land kunnen reizen of ze krijgen in hun tanden geworpen dat alle Engelsen een staart hebben. Dan vraagt hij zich af waar dit idee vandaan komt en vermeldt het uitschelden van mensen uit Cornwall, die van Keltische komaf zijn en voor Engels onverstaanbaar spreken, door mensen uit Devonshire. Dan vermeldt hij de mening van Polydore Vergil over de vervloeking door Thomas Becket. En besluit met de opmerking dat hij wanneer hij weer in Engeland komt, zal checken of hij verdacht bollende broeken ziet. (Op de VS-tak van het wereldwijde Centrum voor Forteaanse Zoölogie)

De 'tailed Englishmen' worden ook vermeld door Geraldine Heng in haar *Empire of Magic: Medieval Romance and the Politics of Cultural Fantasy* (2012). Ze merkt op dat de referenties van vijanden aan 'tailed' Engelsen in *Richard Coeur de Lion* alluderen aan een legende van St. Augustinus' missie in Engeland. William van Malmesbury's *Gesta Pontificum*, in de twaalfde eeuw, vertelt, dat God bij ongelovige Engelse lieden, die Augustinus lastig vielen, staarten liet groeien als een vernederend teken van goddelijke oprechtheid – een verhaal dat nog steeds goed bekend moet zijn geweest voor het publiek van *RCL*, eeuwen later, opdat het spinnen van de religieuze belediging door de romance kon werken. Aangezien alleen duivels en beesten staarten hebben, maakt de onophoudelijke beschrijving, door hun vijanden, van Richard en al de Engelsen als "taylarden" (lieden met staarten) hen tot duivelse ongelovigen en beestachtige dieren ("tayled dogges"); waarlijk een belediging die inhakt tot op het (staart-)bot want het maakt de Engelse kruisvaarders tot hun gezworen vijanden – Moslims, Joden, ketters, tovenaars, en dankzij de middeleeuwse analoge imaginatie: sodomieten.

Tot slot vond ik een artikel van Elizabeth Staffel uit 2000, genaamd 'The Horrible Tail-Man and the Anglo-Dutch Wars', waaruit blijkt dat het uitschelden van Engelsen voor 'staartman' een vast onderdeel was van de Hollandse oorlogspropaganda in de Engels-Nederlandse oorlogen. In 1652 verscheen in Holland een pamflet getiteld 'De Nederlandsche Nyptang', waarin een verklaring wordt gegeven voor de oorsprong van de van oudsher bekende scheldnaam voor een Engelsman – 'staartman' of gewoon 'staart'. Het begint met een overdreven belijdenis van affectie voor de natie ('Heb de Britten bijster lief...'), en herinnert hen aan het heersende scheldwoord:

'Waarom hiet uw volkjen *Staarten*?
Met voordacht, niet bij geval,
Roept men, op weg en vaarten,
Staartman, Staartman! overal...'

⁶ Harry Potter lezers weten dat *muggles* mensen zijn die van magic geen kaas hebben gegeten. Maar het is dus kennelijk een oud woord en 'Maria' zocht het op in de OED: (a) 'a tail resembling that of a fish', (b) 'a young woman', (c) 'a sweetheart' and (d) 'marijuana'. (May 9th, 2012 by english)

Waaruit blijkt dat weinig was veranderd in de honderd jaar sinds de Engelse reformeerder John Bale zijn klacht had geuit. Maar in 1652 was (voor het eerst) oorlog uitgebroken tussen de Engelsen en de Hollanders, en de belediging was nu niet een simpele xenofobe plagerij, maar werd gezien als geschikt om te gebruiken in de oorlogspropaganda.

De vroegste referenties aan de Engelsen met staarten verschenen in het Latijnse dierenepos *Ysengrimus*, samengesteld door Magister Nivardus in Vlaanderen rond 1150. De laster wordt gepresenteerd als een reeds algemeen bekend feit en niet bepaald flatterend voor degenen die het betreft. In een voorbeeld wordt een roodharige monnik beschreven als ‘gemener dan een staart-dragende Engelsman’ (*Pravior Angligena caudato*), elders zegt een schaap tegen Ysengrimus: ‘deze heeft geen staart zoals die andere, zijnde een Engelsman’ (*Non habet hic caudam, velut Anglicus alter habebat*).

In de 19^e eeuw werd het verhaal herleid tot St. Augustinus van Canterbury, die de ongelovige dorpelingen, die hem aanvielen en beledigden door hem te verjagen met roggentaarten vastgemaakt aan zijn rug, vervloekte, zodat ze sindsdien zelf staarten hadden. Ook werd gesuggereerd dat de aantijging lafheid aanduidt [in Nederland: met de staart tussen zijn benen ervandoor gaan]. Staffell vindt geen van beide redenen afdoende en verwijst naar de verklaring, die wordt gegeven in de *Nederlandsche Nyptang*:

‘... ik heb wel gelezen,
In een Schotsch of Angelsch boek
Dat den Briton was gerezen
Uit des Duivels zwarte broek.’

Dus de Engelsen zouden afstammen van de duivel en een spreekwoord zegt: ‘Wie zag ooit den Duivel roeren, Daar geen staart achter of?’ Het zou kunnen dat de afstamming van de duivel ouder is dan het hebben van staarten. En Staffell wijst op de woordspellen met de naam Engels: engelen, in Latijn Angli en Angeli, zoals in de beroemde grap van paus Gregorius (die Sint Augustinus naar Engeland zond) en dat de stap van engelen naar de gevallen engelen klein is. In het midden van de 17^e eeuw werd Engeland door de Hollanders Duyvland genoemd. [Nog steeds kan in het Nederlands Engeland worden uitgelegd als ‘narrow’ of ‘scary’: een eng land.] Volgens de *Nyptang* werden de 33 moorddadige dochters van een legendarische prins van Syrië uitgezet op een stuurloze boot en gedreven naar een onbewoond Engeland, waar ze met duivels seks hadden en reuzen voortbrachten (vergelijk Genesis 6:4). Een vergelijkbaar verhaal is al te vinden in de 14^e-eeuwse *Myreur des Histors* van Jean d’Outremeuse, die vertelt dat de originele Angelen, die Engeland bevolkten, staarten als dieren hadden, dat hun naam komt van ‘Engle’, een stuk land nabij de toren van Babel, en dat ze afstammen van Kaïn. Hun staarten kunnen dus gezien worden of als een teken van hun diabolische afstamming of als het teken dat God op Kaïn plaatste als straf voor de moord op zijn broer. En Staffell besluit deze alinea met erop te wijzen dat de staart een onvermijdelijk attribuut van de duivel is in de Christelijke traditie. En ze citeert Milton, die in zijn *Hymn on the Morning of Christ’s Nativity* zegt dat de ‘old Dragon underground’,

‘wroth to see his kingdom fail
Swinges the scaly horror of his folded tail.’

[In Nederland is de staart van de duivel heel bekend van het spreekwoord: Wie over de duivel praat, trapt op zijn staart. De Engels kennen dit spreekwoord, maar hebben het afgekort tot: Speak of the devil... (waarover meer een andere keer).]

We komen nu aan de verklaring van de bovenstaande prent. De executie van Karel I in 1649 kwam als een enorme schok in Holland en Cromwell werd beschouwd als het toppunt van list en

hypocrisie en zijn snelle opmars naar absolute macht baarde grote zorgen. In Joan Dullaerts *Karel Stuart, of Rampzalige Majesteit*, gepubliceerd in 1652 toen de oorlog uitbrak, worden Cromwell en Thomas Fairfax voorgesteld respectievelijk als de toppunten van sluwheid en kracht. Hoewel Cromwell goddelijke sanctie voor zijn acties bepleit, zweren hij en Fairfax

‘... by ’t gebiedt van d’onderaartsche Scharen

By Donder, Blixem, Windt, en ’t bruizen van de baren’

om Karel uit de weg te ruimen. Zijn vroomheid is gewoon een masker voor zijn diabolische ambities, terwijl de koning daarentegen een martelaar is. In hetzelfde jaar verscheen een prent, genaamd ‘Den Afgrysselikken Staart-Man’,⁷ die niet alleen Cromwells agressie tegen Holland aanviel, maar ook zijn tirannie en centraliserende ambities, door hem te laten zien met een lange slangenstaart gemaakt van gouden munten. Deze staart, aldus de begeleidende tekst, is wat hij gebruikt om zijn vijanden te onderdrukken en wat heeft gebracht

‘... de blinde *Brit*, en *Ir* en *Schot*

Ootmoedigh onder mijn gebodt.

Hij zal zijn tong gebruiken, zo vol met sluwheid, om de wind en de stroom te beteugelen en Neptunus’ drietand uit zijn greep ontworstelen,

‘Of geef hem met mijn Staart een slag,

Dat hem ‘et hoofd, gelijk een vlag

Die nasleept, hangt en lilt en trilt.’

Als antwoord dreigen de ‘Conings-man’, de Schot en de Hollander allen de staart af te snijden, waarbij de Hollander een toon van geschade vreedzaamheid en onwillige krijgslust aanslaat:

‘Wel, zooje Wilt, zo wil ick mee

Doch raakt myn mes eens uit de Schee

Het keert niet weeder in zen plaats

Voor dat ‘et, op de STAART, de kaats

Geteekent heeft van ’t Engelsspel

Doch Vree waar best, dat weetje wel.’

Het ingezet plaatje in de linker bovenhoek heeft de tekst ‘Hier verkopense de gestoole goederen’ – een referentie naar de Hollandse ladingen, in beslag genomen door de Engelsen in 1651-52.

Het vervolg van dit interessante artikel zal ik behandelen in een aantal kortere bijdragen, waarvan de eerste ‘Voorspookkend Zinne-beeld’ is genaamd.

Literatuur:

Briggs, Katharine M., *British Folk-tales and Legends. A Sampler*, London etc. 1978 (= 1977).

Dorson, Richard M., *The British Folklorists. A History*, Chicago 1968.

Harrebomée, P.J., *Spreekwoordenboek der Nederlandsche Taal*, Amsterdam 1980.

Staffell, Elizabeth, ‘The Horrible Tail-Man and the Anglo-Dutch Wars’, in: *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes* Vol. 63 (2000), pp. 169-186.

⁷ Staffell spelt “Start-Man”, mogelijk een type- of zetfout, want elders is het “staart”.

Curious Myths of the Middle Ages/Tailed Men

I WELL remember having it impressed upon me by a Devonshire nurse, as a little child, that all Cornishmen were born with tails; and it was long before I could overcome the prejudice thus early implanted in my breast against my Cornubian neighbors. I looked upon those who dwelt across the Tamar as “uncanny,” as being scarcely to be classed with Christian people, and certainly not to be freely associated with by tailless Devonians. I think my eyes were first opened to the fact that I had been deceived by a worthy bookseller of L——, with whom I had contracted a warm friendship, he having at sundry times contributed pictures to my scrap-book. I remember one day resolving to broach the delicate subject with my tailed friend, whom I liked, notwithstanding his caudal appendage.

“Mr. X——, is it true that you are a Cornish-man?”

“Yes, my little man; born and bred in the West country.”

“I like you very much;—but—have you really got a tail?”

When the bookseller had recovered from the astonishment which I had produced by my question, he stoutly repudiated the charge.

“But you are a Cornishman?”

“To be sure I am.”

“And all Cornishmen have tails.”

I believe I satisfied my own mind that the good man had sat his off, and my nurse assured me that such was the case with those of sedentary habits.

It is curious that Devonshire superstition should attribute the tail to Cornishmen, for it was asserted of certain men of Kent in olden times, and was referred to Divine vengeance upon them for having insulted S. Thomas à Becket, if we may believe Polydore Vergil. “There were some,” he says, “to whom it seemed that the king’s secret wish was, that Thomas should be got rid of. He, indeed, as one accounted to be an enemy of the king’s person, was already regarded with so little respect, nay, was treated with so much contempt, that when he came to Strood, which village is situated on the Medway, the river that washes Rochester, the inhabitants of the place, being eager to show some mark of contumely to the prelate in his disgrace, did not scruple to cut off the tail of the horse on which he was riding; but by this profane and inhospitable act they covered themselves with eternal reproach, for it so happened after this, by the will of God, that all the offspring born from the men who had done this thing, were born with tails, like brute animals. But this mark of infamy, which formerly was everywhere

notorious, has disappeared with the extinction of the race whose fathers perpetrated this deed."

John Bale, the zealous reformer, and Bishop of Ossory in Edward VI.'s time, refers to this story, and also mentions a variation of the scene and cause of this ignoble punishment. He writes, quoting his authorities, "John Capgrave and Alexander of Esseby sayth, that for castynge of fyshe tayles at thys Augustyne, Dorsettschyre men had tayles ever after. But Polydorus applieth it unto Kentish men at Stroud, by Rochester, for cuttinge off Thomas Becket's horse's tail. Thus hath England in all other land a perpetual infamy of tayles by thee wrytten legendes of lyes, yet can they not well tell where to bestowe them truely." Bale, a fierce and unsparing reformer, and one who stinted not hard words, applying to the inventors of these legends an epithet more strong than elegant, says, "In the legends of their sanctified sorcerers they have diffamed the English posterity with tails, as has been showed afore. That an Englyshman now cannot travayle in another land by way of marchandyse or any other honest occupyng, but it is most contumeliously thrown in his tethe that all Englyshmen have tails. That uncomely note and report have the nation gotten, without recover, by these laisy and idle lubbers, the monkes and the priestes, which could find no matters to advance their canonized gains by, or their saintes, as they call them, but manifest lies and knaveries."⁸

Andrew Marvel also makes mention of this strange judgment in his *Loyal Scot*:—

"But who considers right will find, indeed,
'Tis Holy Island parts us, not the Tweed.
Nothing but clergy could us two seclude,
No Scotch was ever like a bishop's feud.
All Litanys in this have wanted faith,
There's no—*Deliver us from a Bishop's wrath.*
Never shall Calvin pardon'd be for sales,
Never for Burnet's sake, the Lauderdales;
For Becket's sake, Kent always shall have tails."

Bailey in his Dictionary, under the head of "Kentish longtails," endeavours to shift the charge to Dorsetshire; and Lambarde, in his "Perambulation of Kent," is equally sensitive on the subject. Vieyra, the famous Portuguese preacher, says that Satan was tail-less till his fall, when that appendage grew to him "as an outward and visible token that he had lost the rank of an angel, and was fallen to the level of a brute."⁹

It may be remembered that Lord Monboddo, a Scotch judge of last century, and a philosopher of some repute, though of great eccentricity, stoutly maintained the theory that man ought to have a tail, that the tail is a *desideratum*, and that the abrupt termination of the spine without caudal elongation is a sad blemish in the origination of man. The tail, the point in which man is inferior to the brute, what a delicate index of the mind it is! how it expresses the passions of love and hate, how nicely it gives token of the feelings of joy or fear which animate the soul! But Lord Monboddo did not consider that what the tail is to the brute, that the eye is to man; the lack of one member is

⁸ "Actes of English Votaries."

⁹ Quarterly Review, No. 244, p. 446.

supplied by the other. I can tell a proud man by his eye just as truly as if he stalked past one with erect tail, and anger is as plainly depicted in the human eye as in the bottle-brush tail of a cat. I know a sneak by his cowering glance, though he has not a tail between his legs; and pleasure is evident in the laughing eye, without there being any necessity for a wagging brush to express it.

Dr. Johnson paid a visit to the judge, and knocked on the head his theory, that men ought to have tails, and actually were born with them occasionally; for said he, "Of a standing fact, sir, there ought to be no controversy; if there are men with tails, catch a *homo caudatus*." And, "It is a pity to see Lord Monboddo publish such notions as he has done; a man of sense, and of so much elegant learning. There would be little in a fool doing it; we should only laugh; but, when a wise man does it, we are sorry. Other people have strange notions, but they conceal them. If they have tails, they hide them; but Monboddo is as jealous of his tail as a squirrel." And yet Johnson seems to have been tickled with the idea, and to have been amused with the notion of an appendage like a tail being regarded as the complement of human perfection. It may be remembered how Johnson made the acquaintance of the young Laird of Col, during his Highland tour, and how pleased he was with him. "Col," says he, "is a noble animal. He is as complete an islander as the mind can figure. He is a farmer, a sailor, a hunter, a fisher: he will run you down a dog; *if any man has a tail*, it is Col." And notwithstanding all his aversion to puns, the great Doctor was fain to yield to human weakness on one occasion, under the influence of the mirth which Monboddo's name seems to have excited. Johnson writes to Mrs. Thrale of a party he had met one night, which he thus enumerates: "There were Smelt, and the Bishop of St. Asaph, who comes to every place; and Sir Joshua, and Lord Monboddo, and ladies *out of tale*."

There is a Polish story of a witch who made a girdle of human skin and laid it across the threshold of a door where a marriage-feast was being held. On the bridal pair stepping across the girdle they were transformed into wolves. Three years after the witch sought them out, and cast over them dresses of fur with the hair turned outward, whereupon they recovered their human forms, but, unfortunately, the dress cast over the bridegroom was too scanty, and did not extend over his tail, so that, when he was restored to his former condition, he retained his lupine caudal appendage, and this became hereditary in his family; so that all Poles with tails are lineal descendants of the ancestor to whom this little misfortune happened. John Struys, a Dutch traveller, who visited the Isle of Formosa in 1677, gives a curious story, which is worth transcribing.

"Before I visited this island," he writes, "I had often heard tell that there were men who had long tails, like brute beasts; but I had never been able to believe it, and I regarded it as a thing so alien to our nature, that I should now have difficulty in accepting it, if my own senses had not removed from me every pretence for doubting the fact, by the following strange adventure:—The inhabitants of Formosa, being used to see us, were in the habit of receiving us on terms which left nothing to apprehend on either side; so that, although mere foreigners, we always believed ourselves in safety, and had grown familiar enough to ramble at large without an escort, when grave experience taught us that, in so doing, we were hazarding too much. As some of our party were one day taking a stroll, one of them had occasion to withdraw about a stone's throw from the

rest, who, being at the moment engaged in an eager conversation, proceeded without heeding the disappearance of their companion. After a while, however, his absence was observed, and the party paused, thinking he would rejoin them. They waited some time, but at last, tired of the delay, they returned in the direction of the spot where they remembered to have seen him last. Arriving there, they were horrified to find his mangled body lying on the ground, though the nature of the lacerations showed that he had not had to suffer long ere death released him. Whilst some remained to watch the dead body, others went off in search of the murderer, and these had not gone far, when they came upon a man of peculiar appearance, who, finding himself enclosed by the exploring party, so as to make escape from them impossible, began to foam with rage, and by cries and wild gesticulations to intimate that he would make any one repent the attempt who should venture to meddle with him. The fierceness of his desperation for a time kept our people at bay, but as his fury gradually subsided, they gathered more closely round him, and at length seized him. He then soon made them understand that it was he who had killed their comrade, but they could not learn from him any cause for this conduct. As the crime was so atrocious, and, if allowed to pass with impunity, might entail even more serious consequences, it was determined to burn the man. He was tied up to a stake, where he was kept for some hours before the time of execution arrived. It was then that I beheld what I had never thought to see. He had a tail more than a foot long, covered with red hair, and very like that of a cow. When he saw the surprise that this discovery created among the European spectators, he informed us that his tail was the effect of climate, for that all the inhabitants of the southern side of the island, where they then were, were provided with like appendages.”¹⁰

After Struys, Hornemann reported that, between the Gulf of Berlin and Abyssinia, were tailed anthropophagi, named by the natives *Niam-niams*; and in 1849, M. Descouret, on his return from Mecca, affirmed that such was a common report, and added that they had long arms, low and narrow foreheads, long and erect ears, and slim legs.

Mr. Harrison, in his “Highlands of Ethiopia,” alludes to the common belief among the Abyssinians, in a pigmy race of this nature.

MM. Arnault and Vayssière, travellers in the same country, in 1850, brought the subject before the Academy of Sciences.

In 1851, M. de Castelnau gave additional details relative to an expedition against these tailed men. “The Niam-niams,” he says, “were sleeping in the sun: the Haoussas approached, and, falling on them, massacred theirs to the last man. They had all of them tails forty centimetres long, and from two to three in diameter. This organ is smooth. Among the corpses were those of several women, who were deformed in the same manner. In all other particulars, the men were precisely like all other negroes. They are of a deep black, their teeth are polished, their bodies not tattooed. They are armed with clubs and javelins; in war they utter piercing cries. They cultivate rice, maize, and other grain. They are fine looking men, and their hair is not frizzled.”

¹⁰ “Voyages de Jean Struys,” An. 1650.

M. d'Abbadie, another Abyssinian traveller, writing in 1852, gives the following account from the lips of an Abyssinian priest: "At the distance of fifteen days' journey south of Herrar is a place where all the men have tails, the length of a palm, covered with hair, and situated at the extremity of the spine. The females of that country are very beautiful and are tailless. I have seen some fifteen of these people at Besberah, and I am positive that the tail is natural."

It will be observed that there is a discrepancy between the accounts of M. de Castelnau and M. d'Abbadie. The former accords tails to the ladies, whilst the latter denies it. According to the former, the tail is smooth; according to the latter, it is covered with hair.

Dr. Wolf has improved on this in his "Travels and Adventures," vol. ii. 1861. "There are men and women in Abyssinia with tails like dogs and horses." Wolf heard also from a great many Abyssinians and Armenians (and Wolf is convinced of the truth of it), that "there are near Narea, in Abyssinia, people—men and women—with large tails, with which they are able to knock down a horse; and there are also such people near China." And in a note, "In the College of Surgeons at Dublin may still be seen a human skeleton, with a tail seven inches long! There are many known instances of this elongation of the caudal vertebra, as in the Poonangs in Borneo."

But the most interesting and circumstantial account of the Niam-niams is that given by Dr. Hubsch, physician to the hospitals of Constantinople. "It was in 1852," says he, "that I saw for the first time a tailed negress. I was struck with this phenomenon, and I questioned her master, a slave dealer. I learned from him that there exists a tribe called Niam-niam, occupying the interior of Africa. All the members of this tribe bear the caudal appendage, and, as Oriental imagination is given to exaggeration, I was assured that the tails sometimes attained the length of two feet. That which I observed was smooth and hairless. It was about two inches long, and terminated in a point. This woman was as black as ebony, her hair was frizzled, her teeth white, large, and planted in sockets which inclined considerably outward; her four canine teeth were filed, her eyes bloodshot. She ate meat raw, her clothes fidgeted her, her intellect was on a par with that of others of her condition.

"Her master had been unable, during six months, to sell her, notwithstanding the low figure at which he would have disposed of her; the abhorrence with which she was regarded was not attributed to her tail, but to the partiality, which she was unable to conceal, for human flesh. Her tribe fed on the flesh of the prisoners taken from the neighboring tribes, with whom they were constantly at war.

"As soon as one of the tribe dies, his relations, instead of burying him, cut him up and regale themselves upon his remains; consequently there are no cemeteries in this land. They do not all of them lead a wandering life, but many of them construct hovels of the branches of trees. They make for themselves weapons of war and of agriculture; they cultivate maize and wheat, and keep cattle. The Niam-niams have a language of their own, of an entirely primitive character, though containing an infusion of Arabic words.

“They live in a state of complete nudity, and seek only to satisfy their brute appetites. There is among them an utter disregard for morality, incest and adultery being common. The strongest among them becomes the chief of the tribe; and it is he who apportions the shares of the booty obtained in war. It is hard to say whether they have any religion; but in all probability they have none, as they readily adopt any one which they are taught.

“It is difficult to tame them altogether; their instinct impelling them constantly to seek for human flesh; and instances are related of slaves who have massacred and eaten the children confided to their charge.

“I have seen a man of the same race, who had a tail an inch and a half long, covered with a few hairs. He appeared to be thirty-five years old; he was robust, well built, of an ebon blackness, and had the same peculiar formation of jaw noticed above; that is to say, the tooth sockets were inclined outwards. Their four canine teeth are filed down, to diminish their power of mastication.

“I know also, at Constantinople, the son of a physician, aged two years, who was born with a tail an inch long; he belonged to the white Caucasian race. One of his grandfathers possessed the same appendage. This phenomenon is regarded generally in the East as a sign of great brute force.”

About ten years ago, a newspaper paragraph re-corded the birth of a boy at Newcastle-on-Tyne, provided with a tail about an inch and a quarter long. It was asserted that the child when sucking wagged this stump as token of pleasure.

According to a North-American Indian tradition all men were created originally with tails, tail long-haired, sleek, and comely. These tails were their delight, and they adorned them with paint, beads and wampum. Then the world was at peace, discord and wars were unknown. Men became proud and forgot their Maker, and He found it necessary to disturb their serenity by sending them a scourge which might teach them humility, and make them realize their dependence on the Great Spirit. Then He amputated their tails, and out of these *dejecta membra* fashioned women—who, say the Kikapoos, retain traces of their origin, for we find them ever trailing after the men, frisky and impulsive.¹¹

Yet, notwithstanding all this testimony in favor of tailed men and women, I profess myself dubious; and shall yield only when a *homo caudatus* has been caught and shown to me.

[Sabine Baring-Gould](#)

¹¹ Atherne Jones, Trad. N. American Indians, iii. 175

WHY ENGLISHMEN HAVE TAILS

When the Lingard Society met on November 9th, Canon John Fletcher read a paper on "A Medieval Legend—The English Tail"—the epithet "tailard," which was applied to Englishmen as an opprobrious nickname throughout the Middle Ages. Various explanations of the term Anglici Caudati were discussed and rejected, and it was shown that the clue to the meaning was to be found in an old tradition first recorded by Guescelin, a Benedictine monk of Canterbury, in his *Historia Sancti Augustini*, written in A.D. 1099. This history, based on earlier writers and embodying local tradition as it existed before the Norman Conquest, says that St. Augustine going into the West Country to evangelize the people was received with insults, the inhabitants of Dorchester in particular fastening fishtails to the garments of the saint and his fellow missionaries. For this the saint laid upon them the curse that their descendants should be born with tails. This legend grew into a popular belief, especially among the French and the Scots,

who avenged themselves upon their hereditary enemy by calling them coueis, or tailards, enlarging the local Dorchester curse to embrace all Englishmen.

The original story about St. Augustine became supplemented by, and confused with, a similar legend which stated that the docking of the tail of St. Thomas of Canterbury's horse by the people of Rochester (or Strood) was punished in the same way as the insult to the earlier saint. The curse on Strood was soon extended to all Kentish men : "For Becket 's sake Kent always shall have tails."

The original legend of St. Augustine held its own in the popular mind for the origin of English tailards up to the beginning of the sixteenth century, and from that time the legend of St. Thomas tends to replace it.

This nickname for the English, cold, caudatus, had its origin in France, and with the notion of an actual physical deformity, classing the English with the lower animals, was joined the idea of want of courage ; the French couard and the Italian codado (from which our English word "coward" is derived) being connected with the Latin cauda, coda, a tail.

The lecturer traced the legend through the Chronicles and the popular literature of France and Scotland from the eleventh to the seventeenth century, with numerous quotations from the writers of the period. It was also noted that French writers of the fourteenth century taunted the English with having twice lost the Faith which France had always kept. But the belief in the legend was not confined to these countries. By the fourteenth century Italy had adopted it ; Boccaccio mentions that Englishmen have tails ; Fazio so describes them in his Dittamondo ; also Benvenuto da Imola in his commentary on Dante's Paradiso.

There is an abundance of medieval literature to show that the belief that Englishmen had tails was accepted in a literal sense. There was a couplet which enjoyed great popularity : Anglicus a tergo caudam gent; est pecus ergo; Cum tibi dicit "Aye," sicut ab hoste cave.

The legend is a striking example of credulity accepting as true a statement the falsity of which could have been so easily ascertained. Englishmen in general, and Kentish men in particular, have long outlived the calumny against them, but it is extraordinary that the legend of the tail has persisted in Cornwall. Devonians, whether they believe it or not, assert that all Cornishmen are born with tails.

The Tablet archive delivered by [Netcopy](#) - Copyright © 2011 [The Tablet](#)

Tuesday, 3 February 2015

DO ENGLISHMEN HAVE TAILS?

Strange as it may seem, this belief was once common in Europe. John Bale, writing in the 16th Century, thus fulminates:

*An Englishman cannot now travel in another land....
but it is contumeliously thrown in his teeth that all
Englishmen have tails.*

How did this curious belief arise? Well, it seems to have its origin in the fact that certain groups of Englishmen used to say it about inhabitants of other parts of their country. The people of Devon certainly said it about those of Cornwall. The Cornish, by the way, are not English in origin but Celtic and for a long time had their own language. This will have perhaps emphasized the difference between them and their Devonian neighbors. The writer Polydore Vergil asserted that it was true of some of the inhabitants of Kent. He says that when Saint Thomas Becket (sometimes mistakenly called à Becket) fell out with King Henry II, some of the people of Rochester in Kent cut off the tail of his horse, as a result of which their descendants were born with tails.

Stories like this gave rise to the idea of tailed Englishmen. When I first went to England, I did not notice anyone with this peculiar feature. However, next time I'm over there, I shall check to see if I notice any pairs of suspiciously bulging trousers.

Posted by [Ego Ronanus](#) at [05:52](#)

A blog for the United States branch of the global Centre for Fortean Zoology

Bastian Pagez (Wikipedia)

Although the choreography was perfect, when the satyrs first wagged their tails, the Englishmen took it as reference to **an old saying that Englishmen had tails.**

This story of English tails was first set down in the [Middle Ages](#) by the chronicle writers [William of Malmesbury](#), [Wace](#), and [Layamon](#) in his *Brut*. The origin was a legend that [Saint Austin](#) cursed the Kentish men of [Rochester](#) to have [rayfish](#) tails, and afterwards they were called *muggles*.^[1] [Polydore Vergil](#) had published a more current version of the ancient legend, writing that the curse applied to the descendants of people from [Strood](#) who had cut off the tail of [Thomas Becket](#)'s horse. From this ancient story it had become proverbial in Europe that all Englishmen had secret tails.^[2]

1. [Madden, Frederick, ed., Layamon's Brut, or Chronicle of Britain, vol.3, Society of Antiquaries \(1847\), pp.185-187](#)
2. [Vergil, Polydore, Anglica Historia, \(1555\), book 13: bilingual version by Dana F. Sutton: see Bath, Michael, 'Anglici Caudati,' \(2011\), pp.184-188 for a discussion of the development of this legend of the English tail.](#)

Empire of Magic: Medieval Romance and the Politics of Cultural Fantasy
Door Geraldine Heng, 2012

Enemy references to "tailed" Englishmen in *RCL* [Richard Coeur de Lion] allude to a legend of St. Augustine's mission in England (Broughton 93-97): William of Malmesbury's *Gesta Pontificum*, in the twelfth century, recounts that God made unbelieving English folk who harassed Augustine to sprout tails,

as a humiliating sign of divine rectitude – a story that must still be familiar to the audience of *RCL*, over the centuries, for the romance's spinning of the religious insult to work. Since only devils and beasts have tails, the incessant description, by their enemies, of Richard and all Englishmen as "taylarded" ("tailed ones") makes the English over into devilish unbelievers and bestial animals ("tayled dogges," l. 1878); truly an insult that cuts to the (tail)bone because it turns English crusaders [95] into their avowed enemies – Muslims, Jews, heretics, sorcerers, and, thanks to the medieval analogical imagination, sodomites.

The Horrible Tail-Man and the Anglo-Dutch Wars

Elizabeth Staffell

Journal of the Warburg and Courtauld Institutes

Vol. 63 (2000), pp. 169-186

Published by: [The Warburg Institute](http://www.warburginstitute.org/)

DOI: 10.2307/751525

Stable URL: <http://www.jstor.org/stable/751525>

Page Count: 18

... an Englyshman now cannot travayle in another land by way of marchandyse or any other honest occupyinge, but it is most contumeliously thrown in his tethe that all Englyshmen have tails.

(John Bale, *The Actes, or unchast examples of the Englysh Votaryes*, 1546)

In 1652 there appeared in Holland a pamphlet entitled *De Nederlandsche Nyptang* ('The Dutch Pincers'), which purported to explain the origin of the time-honoured nickname for an Englishman – 'staartman', that is 'tail-man', or simply 'staart'. [1] It begins with exaggerated professions of affection for the nation ('Heb de Britten bijster lief...'), and reminds them of the prevalence of their sobriquet: 'Why are your people called 'Tails'? Why forethought, not by chance, everyone in streets and on the seas calles out 'Tailman! Tailman!'; [2] which suggests that little had altered in the hundred years since the English reformer John Bale had made his complaint. However, in 1652 war had broken out between the English and the Dutch, for the first time, and the insult was now not a simple xenophobic tease, but seen as worthy of employment in war 'propaganda'. Reference to the notion appeared, directly or indirectly, in several broadsheets and prints.

The earliest unambiguous references to the English having tails appear in the Latin beast-epic *Ysengrimus*, compiled by Magister Nivardus in Flanders around 1150. The slander is presented as an already well-known fact, and one reflecting no good on its subjects. In one example a red-haired monk is described as being 'more vicious than a tail-bearing Englishman' ('Pravior Angligena caudato'); in another a sheep says to Ysengrimus, 'this one doesn't have a tail, as the other one did, being an Englishman' ('Non habet hic caudam, velut Anglicus alter habebat'). [3] The story was traced in the nineteenth century to a legend about St Augustine of Canterbury, according to which unbelieving villagers who had attacked and insulted the holy man, driving him away with rays' tails pinned to his back, were cursed by him for their disrespectfulness and henceforth had tails of their [à]

1. W.P.C. Knuttel, *Catalogus van de pamfletten-verzameling berustende in de Koninklijke Bibliotheek*, The Hague 1889-1920 no. 7251; P.A. Tiele, *Bibliotheek van Nederlandsche Pamfletten. Afdeling 1: Verzameling van Frederik Muller te Amsterdam*, Amsterdam 1858-61, no. 4073; etc.
2. 'Waarom hiet uw volkjen *Staarten?* – Met voordacht, niet bij geval, / Roept men, op de weg en vaarten, Staartman, Staartman! overal...'
3. Magister Nivardus, *Ysengrimus*, tekst with translation, commentary and introduction by J. Mann (Mittelateinische Studien und Texte, XII), Leiden 1987, 333f. 472f. See D.T. Enklaar, 'De Gestaarte Engelsman', *Mededelingen der Kon. Ned. Akademie van Wetenschappen*, N.R., Afdeling Letterkunde, XVIII, no. 5, 1955, 107.